

Η ΚΟΥΚΟΥΒΙΣΤΑ

Δελτίο Επικοινωνίας Μελών Συνδέσμου Καλοσκοπιτών Παρνασσίδας “Η ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΣ”

Ιδιοκτήτης - Εκδότης:

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΚΑΛΟΣΚΟΠΙΤΩΝ ΠΑΡΝΑΣΣΙΔΑΣ “Η ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΣ”

Διεύθυνση Γραφείου: Πειραιώς 4 • Αθήνα • 104 31 • τηλ.: 210.52.38.158

(Υπεύθυνος σύμφωνα με το Νόμο: το εκάστοτε Διοικητικό Συμβούλιο)

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Ε΄ • ΧΡΟΝΟΣ 29ος • ΤΕΥΧΟΣ 133 • ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2004

τα όμορφα χωριά όμορφα ζωντανεύουν

«Πάπιγκο, Νυμφαίο, Βάμος, Δημητσάνα, Αίγειρος, Βελβέντο, Μεγάλο και Μικρό Χωριό, ιστορικοί τόποι που επί δεκαετίες έφθιναν, όπου δεν ακούγονταν φωνή παιδιού.

Όχι πια. Οι κάτοικοι αξιοποιούν τη φυσική ομορφιά, επενδύουν σε νέες καλλιέργειες και στον αγροτουρισμό, νέοι επιστρέφουν στα αναγεννημένα χωριά για καλύτερη ποιότητα ζωής».

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ 10.10.2004

Όσοι επισκέπτονται το χωριό μας μετά το τέλος Σεπτεμβρίου μελαγχολούν και απογοητεύονται. Απόλυτη ησυχία κυριαρχεί.

Οι δρόμοι και οι πλατείες είναι έρημοι, ελάχιστα τζάκια καπνίζουν και μετρημένοι οι θαμώνες του καφενείου. Μερικά τουριστικά λεωφορεία που μεταφέρουν ορειβάτες δεν σταματούν καθόλου στο χωριό, προχωρούν προς τα Μνήματα και από κει επιδίδονται στην ορειβασία στις δύσβαστες πλαγιές της Γκιώνας, τερματίζουν στη Συκιά και στη συνέχεια ραντεβού για φαγητό στη Μουσουνίτσα ή την Παύλιανη.

Όλοι έχουν συνειδητοποιήσει ότι το χωριό είναι όμορφο, έχει κρύα νερά, χωρίς όμως τα μαγαζιά της πλατείας χάνεται. Συνεπώς η ανακαίνιση των μαγαζιών της πλατείας είναι απαραίτητη και προπαντός επιβάλλεται να

είναι ανοιχτά το χειμώνα. Η ανάγκη αυτή είναι επιτακτική και το θέμα είναι σοβαρό. Μαθαίνουμε ότι το έργο έχει

προωθηθεί. Υπάρχουν οι πιστώσεις, τα σχέδια έχουν κατατεθεί, και ο Δήμαρχος είναι πρόθυμος να συνεργαστεί μαζί μας. Δεν πρέπει να εφησυχάσουμε και να αφήσουμε στις καλένδες ένα τόσο ζωτικής σημασίας, για το χωριό μας, έργο.

Ας σπεύσουν οι αρμόδιοι να συννενοθούν μεταξύ τους, ας αφήσουν τυχόν διαφορές

που τους χωρίζουν και χωρίς χρονοτριβή να κινητοποιήσουν τις αρμόδιες υπηρεσίες να αρχίσει γρήγορα το έργο της ανακαίνισης, ώστε το καλοκαίρι να είναι έτοιμο. Και όλα αυτά τα λέμε για να βρει και το χωριό μας το δρόμο της ανάπτυξης. Τώρα μάλιστα, που και η Πολιτεία προγραμματίζει να προσέξει περισσότερο την επαρχία.

Η φωτογραφία είναι πολύ παλιά. Έχει τραβηχτεί μπροστά στο Ιερό του Αγίου Γεωργίου. Χωριανοί μας διασκεδάζουν με κλαρίνα και βιολιά. (Από το αρχείο Γεωργίου. Αρ. Πριοβόλου).

Καλά Χριστούγεννα
&
Ευτυχισμένο το 2005

Η Μ Ε Ρ Ο Λ Ο Γ Ι Ο 2005

Με θέμα «**Οι Γυναίκες και τα έργα τους**» κυκλοφόρησε ο Σύνδεσμός μας, το ημερολόγιο του 2005.

Έχουμε όλοι μας την επιθυμία να θυμόμαστε μορφές

χιακό της δίπλωμα και μας παρέδωσε το φωτογραφικό υλικό που είχε συγκεντρώσει. Είναι μια άλλη ματιά με φιγούρες του παρελθόντος που αγαπήσαμε πολύ και αποπνέουν αθωότητα και οικειότητα. Σε ευχαριστούμε Ελένη και ελπίζουμε το ημερολόγιο αυτό να κρεμαστεί στη θέση του προηγούμενου και να μας θυμίζει πως μια ακόμα χρονιά κυλάει στο παρελθόν.

του παρελθόντος και εφέτος μας βοηθάει στην επιθυμία μας αυτή η ψυχολόγος - ψυχαναλύτρια Ελένη Πριοβόλου-Τζαβάρα (κόρη του αξέχαστου Ζαχαρία Πριόβολου (ΖΑΠ) και της Πατρούλας). Η Ελένη όπως φαίνεται απο το ωραίο εισαγωγικό κείμενο που μας παραθέτει, αγάπησε το χωριό, περπάτησε τα σοκάκια του τη δεκαετία του 70 όταν ετοίμαζε το μεταπτυ-

Η επιτυχημένη καλλιτεχνική επιμέλεια και εφέτος είναι της αγαπημένης μας Ρούλας Δανιήλ-Κομνάκου. Με την ελπίδα που λέει ότι οι φωτογραφίες πεθαίνουν σε βαθιά γεράματα πιστεύουμε ότι και αυτό το ημερολόγιο θα το προμηθευτούν όλοι οι αναγνώστες μας.

Παρουσίαση Ημερολογίου: Εκδήλωση με σκοπό την παρουσίαση του Ημερολογίου 2005 διοργάνωσε το ΔΣ του Συνδέσμου μας την Παρασκευή το απόγευμα (17.12.04), στο ξενοδοχείο Ακροπόλ. Την παρουσίαση παρακολούθησαν πολλοί φίλοι και χωριανοί. Προσφέρθηκαν ποτά και εδέσματα εξαιρετικής ποιότητας. Η Ελένη Πριοβόλου έκανε την παρουσίαση με μια σύντομη ομιλία.

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ ΣΤΗΝ ΚΑΛΟΣΚΟΠΗ

Οι χρονιάρες μέρες έφτασαν και ο καιρός όπως λένε οι μετεωρολόγοι θα είναι καλός για εξορμήσεις στην επαρχία. Να λοιπόν μια ευκαρία να βρεθούμε τις άγιες ημέρες στην Καλοσκοπή για να ανοίξουμε τα σπίτια μας, να βάνουμε δύο ξύλα στο τζάκι και να συναντηθούμε με τους συμπατριώτες μας που ως θεματοφύλακες των παραδόσεων μας αρνούνται να ξεριζωθούν και να κατέβουν στις πόλεις και αυτοί είναι :

Αξιώτης Κυριάκος (άτομα 2), Κουμπούρης Λουκάς (2), Δανιήλ Ανδρέας (1), Λευκαδίτης Ιωάννης (2), ιερέας, Τούμπα Μαρία (1), Σακαντάρης Χαράλαμπος (2), Κυριαζής Αθαν (1) καφενείο, Πριοβόλου Ευθυμία (2), Πριόβολος Ευθύμιος (1), Μαντά Καλιόπη (1), Βάρσος Ιωάννης (4), Παντελάκης Κώστας, ταβέρνα (2), Αυγερινός Γεώργιος (3) πρόεδρος, Αποστολόπουλος Ιωάννης (1), Κυριαζής Αριστείδης (4), Χαμηλός Κώστας (1), Αυγερινός Νικόλ του Γεωργίου, Ξενώνα (2), Κουμπούρη Ευαγγ. (1), Αλβανός Βασίλ. (6), Αλβανός Ιωάνν.(1), Φούντας Νικόλ (1), Ράπτης Αθαν. (2), Σύνολο 43.

Η εκκλησία μας:

Όλο το εορταστικό 12ήμερο το χωριό δε θα είναι ένας ξεχασμένος τόπος, αλλά μια κυψέλη αγάπης και χαράς.

Ο παπαΓιάννης, θα χτυπά την καμπάνα όλες τις επίσημες ημέρες και στην εκκλησία θα ψάλλεται το «Χριστός γεννάται σήμερον». Θα περιέλθει τα σπίτια μας για τις ανάλογες ευχές και την ημέρα των Θεοφανείων (6.1.2005) μετά το πέρας της Θείας Λειτουργίας θα ρίξει το σταυρό στην πηγή του Κεφαλόβρυσου όπου θα παραβρεθούν και πιστοί από τα γύρω χωριά, καθώς εδώ και τρία χρόνια έτσι συνηθίζεται.

Οι δύο ταβέρνες του χωριού θα είναι ανοιχτές. Του Καραμπέτσου (2265061203) μέχρι την Πρωτοχρονιά, ενώ η «Κιβωτός» του Κώστα Παντελάκη (2265061096), θα λειτουργεί καθ' όλη την περίοδο του χειμώνα. Πάντως είναι εφοδιασμένες με όλα τα εορταστικά αγαθά, έχοντας εξασφαλίσει την κατάλληλη θέρμανση και θα μας εξυπηρετούν από τις πρωινές ώρες μέχρι αργά τη νύχτα. Επίσης ο Ξενώνας του χωριού θα είναι ανοιχτός καθώς και η Vista στην Αγία Τριάδα (22310-82962).

ΣΥΝΕΧΕΙΣ ΑΝΑΒΟΛΕΣ

Για δέκατη (10η) φορά αναβάλλεται η συζήτηση της αίτησης ακύρωσης που κατέθεσε ο Σύνδεσμος μας κατά πράξεων του Περιφερειάρχη Στερεάς Ελλάδας για παραχώρηση πόσιμου νερού ύδρευσης από την πηγή του Κεφαλόβρυσου Καλοσκοπής σε χωριά του Δήμου Γραβιάς και ορίστηκε νέα δικάσιμος για τις 23 Μαρτίου 2005.

Θα μας επιτραπεί να επισημάνουμε για μια ακόμη φορά ότι οι σοβαρές επεμβάσεις που μελετούν να κάνουν στον υδροφόρο ορίζοντα οι αρμοδιες αρχές συνήθως καταλήγουν σε καταστροφικές παρενέργειες. Το έργο δεν πρόκειται να λύσει προβλήματα. Ας μην ξεχνάμε ότι ένα μέρος της Καλοσκοπής δεν υδροδοτείται και ο κεντρικός αγωγός από την πηγή στο χωριό έχει γίνει πριν σαράντα χρόνια από αμίαντο (καρκινογόνο). Αν διασωληνωθεί η πηγή, θα εξαντληθούν όλα τα υπόγεια ύδατα που τροφοδοτούν άλλες πηγές και στα κάτω χωριά και δε θα υπάρχει νερό ούτε για την Καλοσκοπή. Παράλληλα, η έλλειψη νερού στην κοίτη του Κηφισού ποταμού, θα επιφέρει καταστροφή στην πανίδα και τη χλωρίδα της ευρύτερης περιοχής.

Ας περιμένουν οι αρμόδιοι την απόφαση του Σ.τ.Ε. και να κοιτάξουν να φτιάξουν κανένα παραγωγικό έργο για να κρατηθούν στον τόπο τους οι λίγοι κάτοικοι που έχουν απομείνει.

ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΠΑΡΝΑΣΣΙΔΑΣ

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ – ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ

Στις 5 Δεκεμβρίου 2004, η Ομοσπονδία μας οργάνωσε πνευματική πολιτιστική εκδήλωση, στην αίθουσα «Δελφοί» του Πνευματικού Κέντρου Ρουμελιωτών. Μετά από προλόγισμα του Προέδρου της Ομοσπονδίας Γεωργίου Πουρνάρα, έλαβε το λόγο ο φαρμακοποιός – ιστορικός ερευνητής κ. Δρόσος Κραβαρτόγιαννος, ο οποίος ανέπτυξε το θέμα «Μεταπολεμική πνευματική και πολιτιστική πορεία της Φωκίδας».

Η φιλόλογος – λογοτέχνης κ. Αργυρούλα Καρδασπούλου, παρουσίασε ποιητικά κείμενα για την Άμφισσα και βραβεύτηκαν για το συγγραφικό τους έργο οι: Δρόσος Κραβαρτόγιαννος, Γεώργιος Κουτσοκλένης και Θεοφάνης Λευκαδίτης. Για το χωριανό μας λαογράφο Φάνη Λευκαδίτη, μίλησε ο πρόεδρός μας Κώστας Τούμπας:

Ως συμπολίτης του πολυβραβευμένου αυτοδίδαχτου Λαογράφου Θεοφάνη Λευκαδίτη επιτρέψτε μου να αναφερθώ με λίγα λόγια στην ανιδιοτελή κοινωνικοπολιτιστική προσφορά του.

Στους αθεράπευτους λάτρεις του Δημοτικού μας τραγουδιού συγκαταλέγεται και ο 85χρονος αειθαλής δοκιμιογράφος από την Καλοσκοπή Φωκίδας, λαογράφος, Φάνης Λευκαδίτης, η προσφορά του οποίου, για την διάσωση από τη φθορά του παραδοσιακού μας τραγουδιού, είναι σημαντικότερη.

Ο ακάματος αυτός λαογράφος, εκτός από τα 3.500 δημοτικά τραγούδια, από τα οποία είδαν το φως της δημοσιότητας τα 3.115, συνέλεξε και 1800 παροιμίες, προλήψεις, λαϊκές ρήσεις και αποφθέγματα από όλες τις γωνιές της Ελλάδας. Μοναδικός σκοπός του η μεταλαμπάδευση του πολιτιστικού μας αυτού πλούτου στις γενιές που ακολουθούν.

Τα δημοτικά τραγούδια μας με την πλούσια φαντασία, το ποιητικό ύφος τους και τη λεβεντιά που μας περιγράφουν, στο άκουσμα τους μας συγκλονίζουν. Αυτή τη χαρά και περηφάνεια πρέπει να τη νιώσουν τα παιδιά μας. Αυτός ήταν ο στόχος του ακαταπόνητου αυτοδίδαχτου Λαογράφου Θεοφάνη Λευκαδίτη, η παράδοσή τους στους επερχόμενους.

Χορωδιακό πρόγραμμα παρουσίασε η χορωδία του πνευματικού και αθλητικού κέντρου Δεσφίνας.

Στην εκδήλωση παραβρέθηκαν ο τ. Πρόεδρος Δημοκρατίας, κ. Γρίβας, ο υπουργός κ. Γκελεστάθης, ο βουλευτής κ. Ι. Μπούγας, ο Νομάρχης Φωκίδας, κ. Ανδρίτσος και πολλοί άλλοι.

ΑΘΛΙΟΤΗΤΕΣ...

Απο ιδιαίτερη κακοήθεια χαρακτηρίζονται επιστολές που εστάλησαν απο άγνωστο «επισκεπτη φοιτητή» του χωριού μας με το όνομα Χαράλαμπος Καρακώστα (χωρίς άλλα στοιχεία που να επιτρέπουν την αναγνώριση του) προς τη Μητρόπολη Φωκίδας κατηγορώντας

τον ιερέα μας, ότι δεν έπρεπε να φτιάξει στον περίβολο της Παναγίας το μνημείο των προγόνων μας. Έργο που θα έπρεπε να είχαμε εμείς κατασκευάσει εδώ και πολλές δεκαετίες διότι στο χώρο αυτό είναι θαμένα τα κόκκαλα των προγόνων μας. Ασφαλώς ο λιβελογράφος ήθελε να αμαυρώσει την καλή εικόνα του ιερέα μας που τελεί άψογα τα καθήκοντα του και η προσφορά του στο

χωριό μας είναι ανεκτίμητη.

Σύσσωμο το χωριό μας καταδίκασε τις κακόβουλες και συκοφαντικές επιστολές και το Δ.Σ. του Συνδέσμου μας απέστειλε τα παρακάτω έγγραφα τόσο στο Μητροπολίτη, όσο και στον ιερέα και ελπίζουμε ότι και ο συκοφάντης να καταλάβει το λάθος του και να ζητήσει συγγνώμη.

Προς τον Σεβασμιότατο Μητροπολίτη Φωκίδας κ. Αθηναγόρα

Σεβασμιώτατε, Με οργή και αγανάκτηση ενημερωθήκαμε από τον εφημέριο της κοινότητας Καλοσκοπής, της γενέτειράς μας, τις άθλιες και δυσφημιστικές επιστολές που σας απέστειλε ο Χαρ. Καρακώστας, φερόμενος ως τακτικός επισκέπτης του χωριού μας, τόν οποίο σημειωτέον ουδείς εξ ημών γνωρίζει.

Οι παραπάνω επιστολές - λιβελογραφήματα, ουδεμία σχέση έχουν με την πραγματικότητα, όπως την γνωρίζουμε και την βιώνουμε εμείς που είμαστε μόνιμοι κάτοικοι και επισκέπτες της γενέτειράς μας. Η ιστορία του τόπου μας είναι καταγεγραμμένη στην συνειδησή μας και τα έντυπά μας και κανείς δεν μπορεί να την αμφισβητήσει, όπως δεν μπορεί να αμφισβητήσει την σημαντικότερη προσφορά όλων όσων διατέλεσαν και διατελούν αντιπρόσωποι της Εκκλησίας στο χωριό μας.

Η κατασκευή του μνημείου στη μνήμη αποβιωσάντων συγχωριανών ας, αποτελεί έργο το οποίο επικροτήθηκε από όλους μας και ο πάτερ Ιωάννης Λευκαδίτης βρήκε δίπλα του συμπαραστάτη όλο το χωριό στο έργο του αυτό.

Η συκοφάντηση του Ιερέα του χωριού μας και του θεάρεστου έργου του, θεωρούμε ότι στρέφεται σε βάρος όλων των μελών του Συνδέσμου μας και των συγχωριανών μας.

Η συκοφάντηση από τον ίδιο άνθρωπο (προφανώς υποχείριο τρίτου προσώπου που δεν έχει το θάρρος της γνώμης του και της αυτοπρόσωπης «υπεράσπισης» των «απόψεών του» και Υμών, θεωρούμε ότι συνιστά, τουλάχιστον μέγιστη προσβολή του έργου που επιτελείται.

Μετά βαθέως σεβασμού για το Δ.Σ.

(Παρόμοια επιστολή εστάλη και στον ιερέα μας).

ΑΝΟΙΧΤΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΟΥ ΠΑΠΑ-ΓΙΑΝΝΗ

ΠΡΟΣ:

Το «φίλο» της Καλοσκοπής Κόρη «Χαράλαμπος Καρακώστας»

Όπου Γρά:

«*Μη νικάς από το κακό, αλλά νικά εν το αγαθό το κακόν.*
(Προς Ρωμαίους Επιστολή Αποστόλου Παύλου, Κεφ. ΙΒ, στίχ. 21)

Αγαπητέ εν Χριστώ αδελφέ,

Μας συγκίνησε το «φίλο» προς το χωριό μας ενδιαφέρον σας, έτσι και αν αυτό δεν συγκατέειχε προς το ενδιαφέρον των «φίλων» σας από την Καλοσκοπή, οι οποίοι απαντήσαμε, ευθαρσώς και μετά καριγρίας το δηλώνουν, το εκδηλώνουν και το μαρτυρούν σε πράξη.

Επειδή, όμως, εκτιμάς τους «φίλους», ακέμη και όταν αυτοί χρησιμοποιούν δανεικό ονοματεπώνυμο και επειδή έχει ακουστά ότι η αρμονία ελ' αντιθέτων προέρχεται, σας προσκαλώ στο φιλόξενο χωριό μας για να σας γνωρίσουμε όλοι και να ακούσουμε τις «φίλους» συμβουλές σας, αφού πρώτα εμείς μεν ταπείνουμε το πρόσωπό σας με το πραγματικό ονοματεπώνυμό σας, εσείς δε αναδεχθείτε την παρότητα της επιστολής σας.

Σας παρέχω δε τη διαβεβαίωση ότι, εφόσον η συντηρητική πλειοψηφία των ευσεβών κοτόρων μεταπεισθεί και υποδεχθεί τις απόψεις σας, θα έχετε και την προσωπική μου συναντίληψη, καθώς και έχει περθεί να διακινηθεί το θείο, την Εκκλησία Αυτού, αλλά και να συμπεριέλθουμε στο Χριστιανισμό κλήρομά της, όταν αυτό, με τη φέρεση Εκκλησία, ομνησεί, συναργάσσεται και εκδίδεται σε έργα αγαθά.

Ένα μόνο σας συνιστώ πατρικά: Πριν ανακηρυχθείς στην πρόκλησή μου, να είναι χρήσιμο, αξιοποιώντας τα πολλά γράμματα που γνωρίζετε, να μελετήσετε σε βάθος και να συζητήσετε, πρώτα με τον εαυτό σας και μετά μ' εμάς, το στίχο 24 του κεφ. Ι' της Α' προς Κορινθίους Επιστολής του Αποστόλου των Εθνών, που γράφει: «μηδείς το εαυτού ζητείται, αλλά το του ετέρου έκακότης». Αν τα λόγια αυτά τα κάνουμε ποζία μας και όλοι μαζί, κασιμέντοι χέρι-χέρι, βαδίζουμε πάντες στο δρόμο της αγάπης, θα απαλλάξουμε τις ψυχές μας από το βάρος των όποιων πονηρών σκέψεων, ζηλοφθονιών και μακροτήτων και θα τις κάνουμε ήρεμες και ανάλαφρες.

Με τις καλύτερες ευχές μου για τις Άγιες ημέρες των Χριστουγέννων και του Νέου Έτους, διατελώ,

Καλοσκοπή, 17-12-2004

Με άπαικτη αγάπη

Ιερέας Ιωάννης Λευκαδίτης
Εφημέριος Καλοσκοπής.

Η ΕΠΕΤΕΙΟΣ ΤΟΥ ΟΧΙ ΣΤΗΝ ΚΑΛΟΣΚΟΠΗ

Με έναν καιρό που θύμιζε αρχές Φθινοπώρου και με έναν ήλιο που θάμπωνε τις κορυφές της Γκιώνας γιόρτασαν οι λιγοστοί κάτοικοι την επέτειο της 28ης Οκτωβρίου.

Ο **παπα Γιάννης**, η κινητήρια δύναμη του χωριού, μετά τη Θεία Λειτουργία στην εκκλησία του Αγίου Γεωργίου έκανε τρισάγιο στο μνημείο των Ηρώων, στη μικρή πλατεία πάνω από το Κοινοτικό Κατάστημα. Μετά την τελετή, η **Βασιλεία Κυρίτση** είπε λίγα λόγια για την ιστορική επέτειο και κατετέθησαν στε-

τους ξεχασμένους ακρίτες των ορεινών χωριών, που ευτυχώς υπάρχουν ακόμη, μπορεί κανείς να γευτεί το μεγαλείο της Ελληνικής ψυχής.

Για τη σημασία του εορτασμού μίλησε η κ. Βασιλική Κυρίτση:

Αγαπητοί χωριανοί χρόνια πολλά.

Μολονότι είμαστε λίγοι, αξίζει να αναφερθούμε στη σημερινή ημέρα, που είναι μέρα μνήμης αυτών που αγωνίστηκαν για να είμαστε εμείς ελεύθεροι.

Πριν 64 χρόνια, σαν αυτές τις μέρες, άρχιζε η εποποιία στα βουνά της Βορείου Ελλάδος. Άρχιζε ο ηρωικός αγώνας του Ελληνικού Λαού που έκανε τους δυνατούς της γης να κοιτάζουν με κομμένη την ανάσα τον άτιμο πόλεμο που μας επιβάλαν. Οι Έλληνες στρατιώτες με το όπλο στο χέρι και τη λύσσα στην ψυχή έδωσαν την ίδια απάντηση με τον κυβερνήτη Ι. Μεταξά «όχι δεν θα περάσετε». Βαριοκύλησε τούτο το ΟΧΙ και ξύπνησε η ανθρωπότητα το ελληνικό θαύμα. Οι Έλληνες στρατιώτες έγιναν ημίθεοι.

Ξεκίνησαν από βουνά, νησιά και κάμπους να πλέξουν στεφάνι του ηρωισμού της χώρας τους με όπλα και την πίστη στον Θεό και την αγάπη για την Πατρίδα. Οι λίγοι και σχεδόν άοπλοι δε φοβήθηκαν τους «σιδερόφρακτους». Η ελληνική εποποιία έγινε σε αφιλόξενες χαράδρες και σε χιονισμένα βουνά με τη συμμετοχή και των γερόντων, των παιδιών και των γυναικών που κουβαλούσαν πολεμοφόδια. Πολέμησαν με τρύπια άρβυλα στο χιόνι, τραγουδώντας τη λευτεριά και φωνάζοντας ΑΕΡΑ.

Ανάμεσά τους ήταν και πολλοί Κουκουβιστιανοί, παλικάρια που εγκατέλειψαν τις δουλειές τους και έτρεξαν στο κάλεσμα της Πατρίδας. Μερικοί πλήρωσαν με το

*Τι κι αν τα κανόνια βροντούσαν, τι κι αν οι σφαίρες σφύριζαν στο Αλβανικό Μέτωπο, οι κληρωτοί στρατιώτες **Αθανάσιος Μώρης (Κατσάνης)** και **Αγαπητός Αλεξίου** δεν απαρνήθηκαν τις μικροσυνήθειες της καθημερινής ζωής. (Η φωτο από το αρχείο της οικογένειας Αθανασίου Μώρη).*

αίμα τους το τίμημα της Νίκης και της Ελευθερίας στην Κορυτσά, στο Αργυρόκαστρο, στη Χειμάρρα.

Και με τον ίδιο ηρωισμό και θέληση –ακολουθώντας τα ιδανικά της φυλής– πολέμησαν κατά των Γερμανών τον Απρίλη του 1941. Τα γερμανικά κορμιά γέμισαν τις χαράδρες και τα υψώματα της Γκιώνας στην Κατοχή και οι ξύλινοι σταυροί των Ηρώων είναι αδιάψευστοι μάρτυρες.

Η 28η Οκτωβρίου είναι μέρα μνήμης εκείνων που έζησαν τα γεγονότα, αυτών που δεν ξεχνούν και δεν κουράζονται ποτέ να θυμούνται, να διηγούνται και να υμνούν τους ήρωες, πιστεύοντας στο αρχαίο επίγραμμα «κοιμούνται, μη λέτε ποτέ πως πεθαίνουν οι ήρωες» και αφήνοντάς μας χρέος την εντολή να φανούμε αντάξιοι και καλύτεροι.

ΦΩΤΟ: ΣΤΡΑΤΟΣ ΑΚΤΙΔΗΣ

φάνια από τον τοπικό Σύμβουλο Γεώργιο Αυγερινό –σημερινό πρόεδρο και τον Δημήτριο Κυρίτση εκπρόσωπο του Αθηναϊκού Συλλόγου. Κείνες τις στιγμές η συγκίνηση ένωσε το χώρο με την κορφή της Λυρίτσας που συμβόλιζε τη Λευτεριά. Μια φούχτα άνθρωποι –οι περισσότεροι ηλικιωμένοι– αλλά μια ψυχή, όλοι τραγούδησαν τον Εθνικό ύμνο με τρεμάμενη φωνή. Τα ρυτιδιασμένα και γαλήνια πρόσωπά τους φανέρωναν τα αισθήματά τους και έδιναν την εντύπωση πως μπορούσαν ακόμη και τώρα, αν χρειαζόταν, να πολεμήσουν για τον τόπο τους, για την πατρίδα...

Οι σκηνές ήταν μοναδικές, άγνωστες στις μεγαλουπόλεις με τις θορυβώδεις παρελάσεις και τα πέτρινα λόγια των ομιλητών και μόνο κοντά σε αυτούς τους ξωμάχους,

ΜΝΗΜΗ ΤΙΜΗΣ ΚΑΙ ΧΡΕΟΥΣ ΣΤΟ ΔΑΣΚΑΛΟ ΤΗΣ ΚΟΥΚΟΥΒΙΣΤΑΣ **ΓΙΑΝΝΗ ΛΑΪΟ**

Αξίζει να θυμόμαστε πρόσωπα που έζησαν και σημάδεψαν την εποχή τους, αξίζει να αναμοχλεύουμε ξεθωριασμένες μνήμες και εικόνες που θάμπωσαν στο πέρασμα των χρόνων, σημεία αναφοράς της πνευματικής κουλτούρας που κουβαλούν οι περισσότεροι κάτοικοι ακόμη.

Είχα την τύχη να αναμοχλέψω το παρελθόν της Κουκουβίστας για έναν περίπου αιώνα με τον εννενηντάχρονο δικηγόρο Ζαχαρία Ραπτόπουλο και ανάμεσα στα ενδιαφέροντα γεγονότα που μου εξιστόρησε ήταν και ο δάσκαλος Γιάννης Λαΐος.

Η αναφορά μου στο πρόσωπο του, είναι χρέος τιμής στους δασκάλους του χωριού, στους θεράποντες της ψυχής και του πνεύματος, που μετέφεραν σε όλους το δημιουργικό σθένος και την πρόκληση για ανάδειξη και μόρφωση στους δύσκολους εκείνους καιρούς.

Η Κουκουβίστα φημίζεται για το ιστορικό σχολείο της, που χρονολογείται σύμφωνα με τις πηγές που έχουν βρεθεί στις αρχές του 20ου αιώνα, δείγμα νεοκλασικής υφής και χαρακτηριστικής μεγαλοπρέπειας.

Σ' αυτό υπηρετούν δάσκαλοι με ήθος και γνώσεις ώστε να μην καταλήξει σε ασήμαντο σχολικό κτίριο αλλά να διατηρήσει ακμαία

την υπόσταση και το καλό όνομα μέχρι το τέλος της ζωής του το 1987, όταν το χωριό χάνει το νεανικό μαθητικό δυναμικό του.

Στα 1908, σε ηλικία 24 χρονών, έρχεται να υπηρετήσει στην Κουκουβίστα ο Γιάννης Λαΐος, γεννημένος στο Σερνικάκι, χωριό της Άμφισσας το 1884, γιός του παπά Γιώργη, σπουδάζει δάσκαλος και διορίζεται στην Κουκουβίστα, όπου αρχίζει η διδασκαλική του καριέρα γεμάτος όρεξη για ζωή και όνειρα για τους μαθητές του. Την ίδια χρονιά αρραβωνιάζεται και παντρεύεται την Αγγελική Κόλλια από το χωριό και εξ αιτίας αυτού του γάμου έρχεται σε σύγκρουση με τη διαφορετική θέληση του πατέρα του.

Χαρακτήρας προοδευτικός, με ανοικτό μυαλό, ευρυμαθής, οπαδός του Δελμούζου και των ιδεών της τριάδας Δελμούζου – Γληνού – Τριανταφυλλίδη ανοίγει νέους παιδαγωγικούς ορίζοντες στην εκπαίδευση όχι μόνο του χωριού αλλά και της περιοχής.

Λέγεται πως είναι μέλος του Εκπαιδευτικού Ομίλου, ο οποίος ιδρύεται το Μάρτιο του 1910 από 36 μέλη και μετά το 1912 περιέρχεται στα χέρια των «ειδικών» Δ. Γληνού, Α. Δελμούζου και Μ. Τριανταφυλλίδη.

Απο τότε ο Εκπαιδευτικός Όμιλος συμβαδίζει ανεπίσημα, με το Κόμμα των Φιλελευθέρων, εκπονώντας και θέτοντας σε εφαρμογή τα σχέδια των μεταρρυθμιστικών εκπαιδευτικών προσπαθειών του κόμματος.

Το 1917 δημιουργεί και οργανώνει την Εκπαιδευτική Μεταρρύθμιση (1917 – 1920). Εκτός από τις δραστηριότητες αυτές ο Εκπαιδευτικός Όμιλος πραγματοποιεί εκδόσεις βιβλίων με μελέτες γύρω από

τον εκπαιδευτικό δημοτικισμό και οργανώνει διαλέξεις πάνω σε θέματα πολιτισμού, ιστορίας και τέχνης. Το 1930 ατονεί και διαλύεται τυπικά το 1936.

Ωστόσο το όνομα του δεν είναι καταχωρημένο στο βιβλίο του Αλέξη Δημαρά για τον Εκπαιδευτικό Όμιλο 1910-1927. Ίσως όμως εγγράφεται αργότερα.

Μαζί του υπηρετούν οι δάσκαλοι Κων/νος Παπαπαναγιώτου, από το Οινόχωρι (Κάνιανη), ο Κοντός, ο Κοτσίκης.

Τύπος λαϊκός πλησιάζει τις κοινωνικές τάξεις του χωριού, τους προσεγγίζει και ενημερώνεται για τα προβλήματα τους, γλεντάει μαζί τους και ζει την καθημερινότητα του χωριού.

Έτσι δεν είναι παράξενο που τα πρώτα χρόνια της παρουσίας του επηρεάζει τους κατοίκους. Συγκεκριμένα τον Αύγουστο του 1912, όταν με διάταγμα της τότε Ελληνικής Κυβέρνησης τα χωριά που έχουν τουρκική γλωσσική προέλευση, υποχρεώνονται να αλλάξουν τα ονόματα με νέα ονοματολογία, οι κάτοικοι του χωριού συγκεντρώνονται στην Κοινότητα για να αποφασίσουν ποιο θα είναι το νέο όνομα. Μετά από πολλές προτάσεις επικρατέστερες κρίνονται δύο. Η μία είναι να ονομαστεί «Καλλιθέα» λόγω της μεγάλης ορατότητας που έχει προς τον κάμπο και η άλλη να πάρει το όνομα «Κεφαλόβρυσο» τιμώντας έτσι τη μεγάλη πηγή που δίνει ζωή στους κατοίκους. Όμως ο δάσκαλος Γιάννης Λαΐος ανατρέπει τις ονομασίες αυτές με το επιχείρημα ότι συμφωνεί με το όνομα Καλλιθέα αλλά επειδή πολλά χωριά στην περιοχή θα προτείνουν αυτή την ονομασία τους συμβου-

λεύει να αλλάξουν την ονομασία χωρίς να θίξουν την έννοια.

Έτσι προτείνει την ονομασία «ΚΑΛΗΣΚΟΠΙΑ» η οποία δεν αρέσει βέβαια στους περισσότερους και διαφωνούν.

Το πρόβλημα μεγαλώνει και πρέπει να βρεθεί μια λύση που να ικανοποιεί τους περισσότερους. Στη νέα σύσκεψη, που γίνεται την επόμενη μέρα ο δάσκαλος κάνει σύντμηση στις δύο λέξεις και παρουσιάζει το νέο όνομα «ΚΑΛΟΣΚΟΠΗ». Το νέο όνομα ακούγεται ηχητικά καλύτερο, οι διαφωνίες των κατοίκων λιγοστεύουν και η πλειοψηφία δέχεται την πρόταση. Ο Γιάννης Λαΐος τελικά είναι ο ανάδοχος του χωριού.

Τα πολιτικά του φρονήματα και η ιδεολογία του τον κατατάσσουν στο χώρο των Βενιζελικών και τον φέρνουν σε αντίθεση με το δικολάβο του χωριού Ιωάννη Χασιακό, ο οποίος ανήκει στο χώρο των Βασιλικών. Ο δάσκαλος και ο δικολάβος εκφράζουν τα δύο πολιτικά ρεύματα του χωριού αλλά και του ελληνικού χώρου. Ο διχασμός των Ελλήνων σε Βασιλικούς και Βενιζελικούς λόγω της διαφορετικής εκτίμησης των γεγονότων από το Βασιλιά Κων/νο και τον Πρωθυπουργό Ελευθέριο Βενιζέλο επικρατεί παντού.

Το χάσμα μεταξύ των δύο ανδρών οδηγεί στη μεταξύ τους σύγκρουση και πολιτική αστάθεια στη χώρα. Αυτή την περίοδο ο Λαΐος μετατίθεται σε ένα χωριό της Κρήτης. Δεν είναι γνωστό αν τελικά φεύγει από το χωριό και πόσο είναι το διάστημα της «εξορίας» του εκεί.

Τα πολιτικά γεγονότα εξελίσσονται γρήγορα, ο Βενιζέλος παραιτείται αλλά κερδίζει στις εκλογές, ξανασηματίζει κυβέρνηση και αναγκάζει το Βασιλιά σε παραίτηση. Το 1916 ο Βενιζέλος

Φωτογραφία του 1935 κάτω από το μεγάλο δέντρο της Εκκλησίας του Αγίου Γεωργίου που κατέστρεψε ο βομβαρδισμός κατά την περίοδο του Εμφυλίου. Από αριστερά οι: Γεώργιος Αρ. Πριόβολος, Ιωάννης Λαΐος, Ζαχαρίας Ραπτόπουλος, Αγαπητός Αλεξίου. (Από το αρχείο του Γεωργίου Αρ. Πριοβόλου).

τίθεται επικεφαλής του κινήματος Βενιζελικών Αξιωματικών στη Θεσσαλονίκη, όπου σχηματίζει κυβέρνηση.

Η Ελλάδα έχει δύο κυβερνήσεις μία στην Αθήνα και μία στη Θεσσαλονίκη.

Το 1917 η Αντάντ εξαναγκάζει τον Κωνσταντίνο να φύγει από την Ελλάδα και επικρατούν οι Βενιζελικοί. Έτσι και αν ακόμη ο Λαΐος μετατίθεται, το 1917 επιστρέφει και υπηρετεί πάλι στο σχολείο του χωριού. Και ενώ είναι η σειρά του να πάρει εκδίκηση όταν οι Βενιζελικοί παίρνοντας μέτρα επιβολής εκτοπίζουν τον Ιωάννη Χασιακό σε κάποιο νησί, προσπαθεί να ματαιώσει την εξορία του, δείχνοντας για μια ακόμη φορά το μεγαλείο του χαρακτήρα του. Ωστόσο μετά

τη Μικρασιατική Καταστροφή και την αποτυχία του Βενιζέλου, ο Χασιακός επιστρέφει στην Κουκουβίστα και το 1924 χειροτονείται και παπάς.

Η ζωή παίζει το παιχνίδι της. Δύο άνθρωποι με εντελώς αντίθετους χαρακτήρες και διαφορετικές αντιλήψεις υποχρεούνται να συνυπάρχουν, να συνεργάζονται και να δίνουν το παράδειγμα της ειρηνικής συνύπαρξης στους απλοϊκούς χωριανούς. Ο δάσκαλος και ο παπάς είναι η ηθική εξουσία, τα σεβαστά πρόσωπα της τοπικής κοινωνίας, που επιβάλλουν με τον τρόπο τους τις ηθικές αξίες του κόσμου. Και τα καταφέρνουν, ίσως γιατί είναι πια και οι δυο ωριμότεροι στην ηλικία και πιο κατασταλαγμένοι ώστε να μπορούν να χαλιναγωγούν τα πολιτικά τους πάθη.

Ο Γιάννης Λαΐος είναι ψηλός, σπαθάτος, καλοντυμένος, περιποιημένος ξεχωρίζει ανάμεσα στους κατοίκους. Η αδυναμία της επαρκούς και ολοκληρωμένης όρασης των ματιών του – αφού το ένα μάτι είναι γυάλινο – δεν του στερεί τη δυνατότητα καλής ανάγνωσης και συμπεριφοράς στην καθημερινότητα του. Είναι δεινός κυνηγός και δε λείπει από τις ομαδικές εξορμήσεις για αγριογούρουνα.

Στη μεγάλη αίθουσα του Σχολείου, κάνει το μάθημα του και τα παιδικά προσώπα στην αρχή τον κοιτάζουν περιέργα.

Η έκφρασή τους είναι φοβισμένη και ανήσυχη. Τα κορίτσια είναι ελάχιστα έως ανύπαρκτα. Δεν τα στέλνουν Σχολείο γιατί τα χρειάζονται στα χωράφια ή στο σπίτι. Ύστερα από λίγο καιρό σε εκείνη την αίθουσα οι μικροί μαθητές κρέμονται από τα χείλη του δασκάλου τους και τον κοιτάζουν με τον πιο τρυφερό τρόπο, εκφράζοντας τη μεγάλη τους αγάπη.

Χαρακτηριστικό της παιδαγωγικής και της διδασκαλίας του δεν είναι η συνηθισμένη αυστηρότητα και αυταρχικότητα των δασκάλων αλλά η προσπάθεια επικοινωνίας, η ηρεμία, η σοβαρότητα και η νέα τακτική παράδοσης με την ατιμωρησία των μαθητών.

Η διδασκαλία στη φύση και η επαφή μαζί της κάνει τους μαθητές να αντιλαμβάνονται απο πολύ μικροί την αξία της γής, της ζωής και του Θεού.

Πολλές φορές μάλιστα έρχεται στην τάξη με την περιβολή του αγρότη για να τονίσει την αξία της προσφοράς των γονιών τους στην κοινωνία.

Για να συνηθίσουν τους νέους κανόνες, τους γράφει το 1922 έναν «δεκάλογο» εντολών, τις οποίες πρέπει να εφαρμόζουν. Σημαντικότερες είναι η καθαριότητα, η υγιεινή του σώματος και η βοήθεια προς τους γονείς για την κατασκευή του χώρου του αποχωρητηρίου.

Για να νουθετήσει τους ζωηρούς και ατίθασους μαθητές δε χρησιμοποιεί τη «λούρα» ως παιδαγωγικό μέρος αλλά την τιμωρία και την αυστηρότητα των συμβουλών. Η τάξη και η μεθοδικότητα τους οδηγούν στο μεγαλύτερο όνειρο: την παιδεία και τη μόρφωση.

Με τον αέρα του πνευματικού ανθρώπου και το δυναμικό ψυχισμό του εντυπωσιάζει και επιβάλλεται στους γονείς οι οποίοι αρνούνται να στείλουν τα παιδιά τους στο Σχολείο γιατί χρειάζονται εργατικά χέρια στα χωράφια.

Οι μαθητές του χωριού οφείλουν πολλά στο δάσκαλο Λάϊο στις γνώσεις του οποίου στηρίζονται για να αντιμετωπίσουν τα ανώτερα σκαλιά της εκπαίδευσης και πολλοί επηρεάζονται απο το πρωτοπόρο φιλολαϊκό ρεύμα των ιδεών του. Τον κατέχει η συνέπεια ανάμεσα στην πράξη και στη σκέψη και την εφαρμόζει στην προσωπική αλλά και στη δημόσια

ζωή του.

Απο το γάμο του με την Αγγελική αποκτά τρία παιδιά: τους Γιώργο, Θύμιο και Δημήτρη. Τα πρώτα χρόνια η οικογένεια διαμένει στα Κολλιεία και συμβιώνει με τα άλλα μέλη της οικογένειας του Ευθύμιου Κόλλια σε μια κοινωνική ομάδα. Όταν τα παιδιά του Γιάννη Λάϊου μεγαλώνουν και πηγαίνουν στο Γυμνάσιο, η Αγγελική με τα παιδιά εγκαθίστανται στην Άμφισσα και ο δάσκαλος στο χωριό. Υπηρετεί ως το 1931 και μετά ζητά απόσπαση για λίγο χρονικό διάστημα στο Σερνικάκι μέχρι να τακτοποιήσει τις οικογενειακές του υποθέσεις. Οι ανάγκες για τη μόρφωση και σπουδή των παιδιών του τον οδηγούν στην Αθήνα. Αρχικά μένει στην οδό Αγίου Νικολάου 35 στο Κουκάκι, στην οδό Λαζαίων 1 και μετά στην οδό Ζαχαρίτσα.

Στο σπίτι του βρίσκουν καταφύγιο οι δημοκρατικοί πολίτες που καταδιώκονται τα δύσκολα χρόνια της Κατοχής και πολλές φορές κινδυνεύει να πληρώσει με την ίδια του τη ζωή τις δημοκρατικές αυτές αντιλήψεις. Η πίκρα του πρόωγου θανάτου του γιού του αντισταθμίζεται με το χαμόγελο και την αγάπη των παιδιών της τάξης.

ΤΟ 1947 ο εκδοτικός οίκος «ΣΙΔΕΡΗ» του εκδίδει το «ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗΣ ΤΗΣ ΚΑΘΑΡΕΥΟΥΣΑΣ ΔΙΑ ΜΑΘΗΤΑΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ». Στην εισαγωγή γράφει μεταξύ άλλων ο Γιάννης Λάϊος το σκοπό της έκδοσης : «καλλιέργεια ορθού γλωσσικού αισθήματος, μόρφωσης συναισθήματος ύφους, απόκτησης ορθής και ισχυράς γλωσσικής συνειδήσεως μέχρι πλήρους και τελείας οικειοποίησεως των γνώσεων».

Οι φίλοι του Γεώργιος Παπαϊωάννου και Νικόλαος Καραγκούννης εκδίδουν αριθμητική για την Ε και ΣΤ τάξη καθώς και Γεωμετρία για να βοηθηθούν οι μαθητές.

Το χωριό δεν το ξεχνάει και

δεν κόβει τους δεσμούς συγγένειας.

Τελειώνει την εκπαιδευτική του καριέρα στο Δημοτικό Σχολείο στο Κουκάκι, το οποίο προς τιμήν του, για τη μεγάλη προσφορά του, οι κάτοικοι της περιοχής το αποκαλούν «το Σχολείο του Λάϊου».

Φεύγει απο τις επάλξεις της εκπαίδευσης αφήνοντας παρακαταθήκη ένα μεγάλο όνομα δασκάλου και κάποιες συγγραφικές μελέτες Γραμματικής στο περιοδικό «Νέος Δρόμος» (1928-1929) οι οποίες δυστυχώς δεν είναι γνωστές.

Και φεύγοντας αφιερώνει στο Σχολείο του χωριού πολλά βιβλία της προσωπικής του βιβλιοθήκης μαζί με μια φωτογραφία του για να τον θυμούνται όσοι μαθητές πέρσαν απο τα χέρια του, αλλά και για να τον γνωρίσουν όσοι μαθητές περνούν απο το σχολείο και δανείζονται τα βιβλία αυτά με τις ξεχωριστές ιδιόχειρες αφιερώσεις.

Πεθαίνει σε ηλικία 82 χρονών στην Αθήνα, το 1966 ικανοποιημένος με τη ζωή και τα αγαθά που του έδωσε.

Σήμερα τα παιδιά και τα εγγόνια του διατηρούν επαφές με τους Κουκουβιστιανούς, αφού ο δάσκαλος Λάϊος έχει συγγενέψει μαζί τους βαφτίζοντας πολλά παιδιά.

Η φωτογραφία του πατέρα και παππού τους στη βιβλιοθήκη του Λαογραφικού Μουσείου, που στεγάζεται στο Σχολείο και οι μνήμες γύρω απο το όνομα του δένουν την ψυχής τους με το χώρο και την τοπική ιστορία.

Βασιλεία Γιασιράνη Κυρίτση

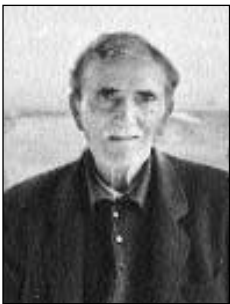
Οι πληροφορίες για τη ζωή και τη δράση του Γιάννη Λάϊου συγκεντρώθηκαν από ζωντανές μαρτυρίες των Ζαχαρία Ευαγγ. Ραπτόπουλου, Κώστα Τούμπα, Φιλίτσα Αλεξίου, καθώς και από δημοσιεύσεις κειμένων του ίδιου και άλλων, σε διάφορα περιοδικά και βιβλία.

Από την Κοινωνική μας Ζωή

ΒΑΠΤΙΣΕΙΣ

— Στις 25 Σεπτεμβρίου, ο **Βασίλης Κρακασίδης** και η **Μαρία Λεβέντη** (εγγονή του Γιάννη Δήμου Μπουκουβάλα) βάπτισαν το αγοράκι τους στον ιερό ναό Αγίου Αθανασίου Εύοσμο Θεσ/νίκης και του έδωσαν το όνομα Στέφανος.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΗΜΟΣ 1914-2004

Απεβίωσε στην Αθήνα στις 26.9.2004 ο Γεώργιος Δήμος σύζυγος Παναγιού Λευκαδίτη και κη-

δεύτηκε στο Κοιμητήριο του Ίλιον. Η καταγωγή του εκλιπόντος Ηπειρώτης, οικοδόμος στο επάγγελμα. Μετά την καταστροφή του χωριού (1944) μαζί με τον Τσουλανδρή και άλλους ηπειρώτες τεχνίτες έχτισαν πολλά σπίτια του χωριού.

Μετά το γάμο τους εγκαταστάθηκαν στα Καστέλλια και στη συνέχεια κατέβηκαν στην Αθήνα. Δημιούργησαν άριστη οικογένεια. Διαπαιδαγώγησαν τα παιδιά τους με ηθικές και χριστιανικές αρχές και τα αποκατέστησαν με τον καλύτερο τρόπο. Χαρηκαν εγγόνια και δισέγ-γωνα.

Επρόκειτο για άνθρωπο έντιμο, συνεπή και ειλικρινή. Τα τελευταία χρόνια της ζωής του είχε καηλωθεί από ανίατη ασθένεια. Η αφοσιωμένη σύντροφός του τρέφοντας απεριόριστη αγάπη και σεβασμό στο πρόσωπό του συμπαράσταθηκε μέχρι τέλους. Αιωνία η μνήμη του.

Φ.Λ.

ΔΗΜ. Ν. ΤΣΟΧΛΑΣ 1914-2004

Το πρωί της Κυριακής 25ης του περασμένου Οκτωβρίου, άφησε την τελευταία του πνοή στο θεραπευτήριο των Αθηνών ο Δημ. Ν. Τσόχλας.

Ο αποθανών, γαμπρός του αιμνήστου παπαΑριστείδη Πολίτη, σύζυγος της κόρης του Βασιλικής είχε γεννηθεί στην Καλοσκοπή, και έζησε εκεί ως τα δύσκολα χρόνια της ενάρξεως του εμφυλίου, αφοσιωμένος στην πατρική του οικογένεια και προσπαθώντας να επουλώσει τις πληγές της κατοχής.

Με την έναρξη του εμφυλίου κατέφυγε, όπως οι περισσότεροι νέοι της υπαίθρου χώρας στην Πρωτεύουσα. Επί αρκετά χρόνια εργαζόταν σε διάφορες δουλειές. Ύστερα όμως διορίστηκε υπάλληλος στο Εμπορικό Επιμελητήριο Πειραιώς από το οποίο συνταξιοδοτήθηκε.

Ο Δημ. Τσόχλας διακρινόταν για την εντιμότητά του, για την υπομονή του και την πραότητά του, για τον άκακο χαρακτήρα του, την αφιλοκέρδεια. Από το γάμο του απέκτησε ένα αγόρι το Νίκο.

Αγάπησε με πάθος τη γενέτειρά του και το Οινοχώρι. Εκδήλωνε την αγάπη του αυτή και την κοινωνικότητά του με τη συμμετοχή του και της συζύγου του Βασιλικής σε όλες τις εκδηλώσεις μας.

Έφυγε από τον κόσμο τούτο ανώδυνα, σιωπηλά, ειρηνικά, όπως ήταν και ο χαρακτήρας του, με την στοργή των μελών της οικογενείας του. Ετάφη την ημέρα της εορτής του Αγ. Δημητρίου. Εκτός από τα μέλη της οικογενείας του, τον συνόδευσαν στην τελευταία του κατοικία πλήθος συγγενών και φίλων.

Ας είναι ελαφρύ το χώμα που τον σκεπάζει. Αιωνία η Μνήμη του.

Σ.Π.

ΜΝΗΜΗ ΔΗΜΟΥ ΚΑΙ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΑΣ ΜΠΟΥΚΟΥΒΑΛΑ

Στις 31 Αυγούστου, συμπληρώθηκαν τρία χρόνια απο το θάνατο του Δήμου Ι. Μπουκουβάλα και ένας χρόνος απο το θάνατο της μητέρας του Κωνσταντίας. Στη μνήμη τους οι οικείοι τέλεσαν τρισάγιο στους τάφους τους και αντί μνημόσυνου προσέφεραν τρόφιμα για το συσσίτιο των πτωχών της ενορίας Προφήτη Ηλία Θεσ/νίκης.

ΕΥΓΕΝΙΑ Γ. ΚΑΤΣΑΝΙΩΤΗ 1903-2004 (Θεία NENA)

Σε ηλικία 101 ετών πέθανε στο Σιατλ της Αμερικής η Ευγ. Κατσανιώτη (αδελφή του γιατρού Ηλία Κατσανιώτη).

Η Ευγενία είχε έλθει νύφη στο χωριό από τη Μουσουνίτσα.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΟΡΦΑΝΙΔΗΣ 1935-2004

Γεννήθηκε στις 2 Φεβρουαρίου 1934 στο Μούδρο της Λήμνου.

Ο πατέρας του ήταν από την Πόλη και η μη-

τέρα του από τα Ψαρά, απόγονος του Κανάρη.

Σε ηλικία 17 ετών ήρθε στην Αθήνα και ασχολήθηκε με το εμπόριο ηλεκτρικών ειδών. Άνοιξε τρία καταστήματα. Το 1970 έχτισε στην Κόρινθο μαζί με τα αδέρφια του εργοστάσιο παραγωγής καλωδίων. Το 1979 άρχισε να φτιάχνει

συνέχεια στη σελ. 65

βιβλίου παρουσιάσεις

Ο **Θανάσης Τζαθάρας** είναι ψυχίατρος - ψυχαναλυτής.

Η **Ελένη Τζαθάρα** είναι ψυχολόγος - ψυχαναλύτρια.

Τα κείμενα αυτής της συλλογής είναι άρθρα που έχουν γραφτεί κατά καιρούς και με διαφορετικές αφορμές, προσπαθώντας πάντα να απαντήσουν στην ίδια ακριβώς αγωνία για την καθημερινή *ποιότητα ζωής* μέσα σε μια κοινωνία που, ενώ την προβάλλει ως αξία, την παραβιάζει καθημερινά μέσα από τις πρακτικές της.

«ΤΟ ΒΟΥΝΟ». Ένα ακόμα ενδιαφέρον βιβλίο του συντοπίτη μας Λουκά Κούσουλα εκδόθηκε από την «ΕΣΤΙΑ». Καταπιάνεται με τα δύσκολα χρόνια του 1940-1945 όπως τα έζησε ο συγγραφέας στην ιδιαίτερη πατρίδα του. Η παιδική του ηλικία, μικρές προσωπικές στιγμές αλλά και η γερμανική κατοχή, η αντίσταση και ο συλλογικός πόνος διατρέχουν τις σελίδες αυτού του βιβλίου.

Ο Λουκάς Κούσουλας γεννήθηκε στη Σουβάλα. Είναι φιλόλογος και υπηρέτησε στη δημόσια Μέση Εκπαίδευση, ως καθηγητής, γυμνασιάρχης και σχολικός σύμβουλος. Έχει δημοσιεύσει ποιήματα, δοκίμια λογοτεχνικής κριτικής και λίγη πεζογραφία. Έχει μεταφράσει *Παράλληλους βίους* του Πλουτάρχου και πλατωνικούς διαλόγους.

μόνος του εργοστάσιο καλωδίων στην ακριτική Ξάνθη. Το 1980 παντρεύτηκε την Πέπη, κόρη της Μαρίας Κατσαρέλη Δανιήλ. (Κόρη της Μαργαρίταινας).

Απέκτησε δύο κόρες την Μαρία και την Ελένη. Αφιέρωσε τη ζωή του στην οικογένειά του και στο εργοστάσιο της Ξάνθης.

Ο Βασίλης ήταν ο άνθρωπος της προσφοράς και της δημιουργίας. Υλοποιούσε τα πάντα με τις γρήγορες και ορθές αποφάσεις του. Ήταν φιλόξενος, διορατικός, δούλευε ακατάπαυστα.

Οι συγγενείς, οι φίλοι και οι συνεργάτες του απ' όλη την Ελλάδα και το εξωτερικό, τον άφησαν να ξεκουραστεί στο νεκροταφείο της Κηφισιάς στις 14 Δεκεμβρίου. Ελαφρύ το χώμα που τον σκέπασε. Αιωνία του η μνήμη.

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ: Ο βουλευτής Φωκίδας κ. Ιωάννης Δημ. Μπούγας στις εκλογές που διεξήχθησαν την 4η Νοεμβρίου 2004 μεταξύ των βουλευτών της Κ.Ο. της Ν.Δ. για την ανάδειξη Τομεαρχών και Αναπληρωτών Τομεαρχών, εξελέγη αναπληρωτής Τομεάρχης Απασχόλησης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

Μηνύματα για τον καινούργιο χρόνο μας έστειλαν:

Ο Μητροπολίτης Φωκίδος Αθηναγόρας.

Ο Νομάρχης Φωκίδας κ. Δημήτριος Ανδρίτσος.

Ο Αντινομάρχης κ. Γεώργιος Κατσαρέλλης.

Η Ντίνα Κωστούρου (Αλεξανδρούπολη).

Ο Νομ/κός Σύμβουλος κ. Ν.Δ. Φλώρος Αναστάσιος

ΥΠΕΡΗΛΙΚΕΣ ΧΩΡΙΑΝΟΙ

Zacharías Euagg. Papτόπουλος

Ενας πολύ ζωντανός άνθρωπος του χωριού μας που δεν το βάζει κάτω, γεμάτος ζωή και ενδιαφέροντα είναι ο Ζαχαρίας Ευαγγ. Ραπτόπουλος.

Γεννήθηκε στην Καλοσκοπή το 1915. Μητέρα του ήταν η Παρασκευή Αλεξίου. Ήταν το τρίτο παιδί από τα επτά του Βαγγέλη Ραφτόπουλου, κτηνοτρόφου του χωριού. Παππούς του ήταν ο Ζαχαρίας Αθαν. Ραπτόπουλος για πολλά χρόνια Δήμαρχος Δωριέων (Κουκουβίστα, Κάνιανη, Καστέλια, Μπράλος, Παλαιοχώρι). Μέχρι περίπου το 1900. Τα πρώτα του γράμματα τα έμαθε στο χωριό με δάσκαλο τον Λάιο Γιάννη στον οποίο αναφέρεται όχι μόνο σαν μεγάλο παιδαγωγό αλλά και σαν άνθρωπο που ενδιαφερόταν για την κοινωνική πρόοδο του χωριού.

Σύντομα κατέβηκε στη Λαμία μιας και ο πατέρας του μετέφερε τις κτηνοτροφικές του δραστηριότητες στην Ανθήλη Φθιώτιδος. Τελείωσε το Γυμνάσιο εκεί, αριστούχος και το 1932 πέτυχε στη Νομική της Αθήνας.

Σαν μαθητής και φοιτητής όταν οι σπουδές του το επέτρεπαν έπαιρνε ενεργό μέρος στη διαχείριση του κτήματος του πατέρα του, που έφτασε να έχει 1200 πρόβατα και 1500 στρέμματα καλλιεργήσιμης γης. Το 1939 τελειώνοντας τις σπουδές του εγκαθίσταται στη Λαμία και αρχίζει την εξάσκησή του σαν δικηγόρος, ταυτόχρονα ασχολείται με την οικονομική διαχείριση της δραστηριότητας του πατέρα του. Διορίζεται δικηγόρος στην Λαμία το 1942. Δεν προλαβαίνει να ασκήσει την δικηγορία εξαιτίας της Ιταλογερμανικής κατοχής. Οργανώνεται στο ΕΑΜ και για την αντιφασιστική του δράση φυλακίζεται στη Λαμία και μετά από διαδρομή δια-

φόρων φυλακών βρίσκεται στο στρατόπεδο Χαϊδαρίου. Απελευθερώνεται με την μεσολάβηση του Ερυθρού Σταυρού και συνεχίζει τη δράση του στα βουνά, στην ελεύελη Ελλάδα.

Με την απελευθέρωση εγκαθίσταται στη Λαμία, με σκοπό, να ασκήσει τη δικηγορία και να συμβάλλει στην ανασυγκρότηση της πατρικής του περιουσίας. Παράλληλα μάχεται για τη Δημοκρατία, την πρόοδο και την ειρήνη στον τόπο του. Η δράση του αυτή είχε σαν αποτέλεσμα την φυλάκισή του στις ίδιες φυλακές που είχε κλειστεί από τους Ιταλογερμανούς. Βασανίζεται καί όπως πολλοί άλλοι, στέλνεται σχεδόν σε όλους τους τόπους εξορίας (Μακρόνησο, Αη Στράτη, Μούδρο κ.λπ.). Στην πορεία του αυτή, ιδιαίτερα συγκινητική ήταν η συμπαράσταση της οικογενείας του και των συγγενών του, οι οποίοι εξαιτίας αυτού υπέστησαν βαρύτατους διωγμούς. Αποκορύφωμα η λεηλασία και το κάψιμο της πατρικής περιουσίας, όπως ο ξυλοδαρμός του πατέρα του από τους παρακρατικούς, με την ευλογία των κρατούντων. Ο πατέρας του τελικά οδηγήθηκε στο θάνατο. Αιτιολογία για τα εγκλήματα αυτά, δεν μαρτυρούσαν τους υποτιθέμενους «τενεκέδες» με λίρες που περισυνέλεξαν τα φυλακισμένα παιδιά του.

Το 1952 αποφυλακίζεται με περιοριστικά μέτρα και εγκαθίσταται στη Λαμία. Αρχίζει να δραστηριοποιείται σαν δικηγόρος. Το 1953 παντρεύεται τη Δέσποινα Αναστασίου με την οποία αποκτά τρία παιδιά, απ' τα οποία έχει τρία εγγόνια. Αταλάντευτος στα ιδανικά του, κατά καιρούς είναι υποψήφιος βουλευτής με την ΕΔΑ και το 1964 εκλέγεται Δημοτικός Σύμβουλος Λαμίας, αφού έχει λήξει ο περιορι-

σμός του το 1959. Το 1967 φυλακίζεται και εξορίζεται στην Γάρο σαν επικίνδυνος για τη δημόσια τάξη, από τη Χούντα. Αποφυλακίζεται και υπό την στενή επαγρύπνηση της Τοπικής Ασφάλειας ασκεί το επάγγελμα του δικηγόρου αναπτύσσοντας παράλληλα την δράση του. Απ' το 1974 μέχρι το 1986 εκλέγεται Δημοτικός Σύμβουλος Λαμίας. Στις επόμενες εκλογές παίρνει μέρος σαν υποψήφιος Βουλευτής του ΚΚΕ.

Απ' την δικηγορία αποχώρησε σε ηλικία 85 ετών και ήταν αγαπητός από τους συναδέλφους του. Στην πορεία της συμπλήρωσης των 90 ετών παραμένει μαχητής των ιδανικών του με όσες δυνάμεις διαθέτει.

Τα χρόνια αυτά όποτε του ζητήθηκε βοήθησε το χωριό ανιδιοτελώς στις διαμάχες με τους Σεγδιτσιώτες για τα λειβάδα, με τα μεταλλεία, όπως επίσης σε προβλήματα με το νερό που παρουσιάστηκαν.

Παραμένει επίσης λάτρης του χωριού στο οποίο πηγαίνει νιώθοντας ευχαρίστηση στο περιβάλλον το οποίο μεγάλωσε και συνδέθηκε με γεγονότα που σημάδεψαν τη ζωή του.

Του ευχόμαστε πάντα να είναι καλά και να σπάσει τα ρεκόρ μακροζωίας του χωριού μας που μέχρι τώρα κατέχει η μακαρίτισσα Καλοθανάσινα.

ΙΑΤΡΙΚΗ ΟΜΙΛΙΑ ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ ΜΑΣ

Την Κυριακή, 8 Αυγούστου 2004, στην πλατεία του Αγίου Γεωργίου έγινε ανάπτυξη ιατρικού θέματος από τον συγχωριανό μας Ορθοπαιδικό, Χειρουργό Νικόλαο Αντωνίου, Δ/ντή της Ορθοπαιδικής Κλινικής του Νοσοκομείου Ε.Ε.Σ.

*Η ομιλία ήταν επίκαιρη και ενδιαφέρουσα και την παρακολούθησαν πολλοί κάτοικοι και επισκέπτες του χωριού μας, το θέμα της δε ήταν «**Αρθρίτιδα, ένα πρόβλημα της εποχής μας**».*

Η πάθηση αυτή στις καθημερινές μας ομιλίες έχει διάφορα ονόματα, τα οποία συνήθως σύγχυση δημιουργούν, δεν διευκολύνουν τη σωστή ονοματολογία, περιπλέκοντας έτσι τη σωστή διάγνωση και ορθή αντιμετώπιση. Αναφέρεται λοιπόν σαν:

Αρθριτικά, ρευματικά, άλατα κ.λπ.

Η πιο συχνή με την οποία και θα ασχοληθούμε, είναι η οστεοαρθρίτιδα ή εκφυλιστική αρθρίτιδα ή εκφυλιστική αρθροπάθεια.

Πού εντοπίζεται;

Σ' όλες τις αρθρώσεις του ανθρώπινου σώματος: Ισχίο, γόνατο, ποδοκνημική, άκρα χείρα (χέρι), ώμο, αγκώνα και σπονδυλική στήλη (τότε μιλάμε για σπονδυλοαρθρίτιδα). Πιο συχνά τη βρίσκουμε στο ισχίο (στο γοφό δηλαδή), στο γόνατο και στη σπονδυλική στήλη. Συνήθως από αυτή προσβάλλονται άτομα που έχουν περάσει τη μέση ηλικία.

Τί είναι αρθρίτιδα; Ποιούς προσβάλλει;

Αρθρίτιδα είναι η προοδευτική εκφυλιστική επεξεργασία μιας άρθρωσης. Έχουμε δηλαδή βαθμιαία φθορά του χόνδρου που μπορεί να φθάσει μέχρι πλήρους αποκάλυψης και καταστροφής του οστού.

Η παχυσαρκία ενοχοποιείται. Το πάχος καλό δεν κάνει. Προσβάλλονται δύο φορές περισσότερο τα υπέρβαρα άτομα και κυρίως στις αρθρώσεις που δέχονται μεγάλες φορτίσεις (ισχίο - γόνατο). Όσον αφορά την προσβολή ανδρών - γυναικών, φαίνεται ότι υπάρχει μικρή υπεροχή των γυναικών. Στις γυναίκες η αρθρίτιδα είναι πιο έντονη και πιο γενικευμένη.

Η αρθρίτιδα σε οποιοδήποτε μέρος του ανθρώπινου σώματος και αν εντοπίζεται, είναι μια σοβαρή αιτία ανικανότητας ή αναπηρίας σε μεγάλο μέρος του εργασιακού δυναμικού μιας χώρας. Εκατομμύρια εργατοώρες χάνονται σε όλα τα Κράτη του Πλανήτη μας και χιλιάδες άνθρωποι αναγκάζονται σε πρόωγη συνταξιοδότηση.

Πώς παρουσιάζεται; Ποια είναι τα συμπτώματά της;

Ο πόνος είναι το πρώτο σύμπτωμα. Εμφανίζεται αρχικά μετά από κόπωση (βάδιση μεγάλης απόστασης), ακολουθώντας μετά από ακινησία μικράς ή μεγάλης διάρκειας (όταν το άτομο σηκωθεί το πρωί από το κρεβάτι ή σηκωθεί μετά από παραμονή σε κάθισμα για ορισμένο χρονικό διάστημα). Τελικά ο πόνος γίνεται συνεχής ακόμα και στην ηρεμία και μερικές φορές ξυπνάει τον άρρωστο τη νύχτα. Βέβαια αρκετά συχνά, παρά την εξέλιξη της πάθησης, υπάρχουν περιόδους χωρίς πόνο που μπορεί να κρατήσουν από ημέρες μέχρι και μήνες και αυτό ξεγελάει τον ασθενή μας.

Ο περιορισμός της κινητικότητας της άρθρωσης, η δυσκαμψία όπως τη λέμε, είναι το δεύτερο σύμπτωμα. Αρχικά εκδηλώνεται μετά από ανάπαυση, προοδευτικά επιδεινώνεται και τελικά γίνεται μόνιμη, περιορίζοντας σε άλλοτε άλλο βαθμό τις κινήσεις της άρθρωσης.

Τελική κατάληξη είναι η παραμόρφωση που είναι τυπική για κάθε άρθρωση.

Πώς γίνεται η διάγνωση;

Συνήθως η κλινική εικόνα και ο ακτινολογικός έλεγχος είναι αρκετά. Βοηθούν οι εξετάσεις του αίματος και σπανίως και σε ειδικές περιπτώσεις θα μας χρειαστούν πιο ειδικές εξετάσεις, όπως η αξονική ή μαγνητική τομογραφία κ.ά. Τα ακτινολογικά ευρήματα είναι χαρακτηριστικά. Στην αρχή βέβαια οι αλλοιώσεις είναι πολύ περιορισμένες, αυξάνουν όμως με την πάροδο του χρόνου. Αυτές είναι: τα οστεόφυτα, δηλαδή οστικές προεξβολές. Ο κόσμος τα λέει «άλατα» συνήθως. Πρέπει να διευκρινισθεί ότι ούτα άλατα είναι, ούτε έχουν καμία σχέση με το αλάτι που τρώμε.

Θεραπεία

Στη συνέχεια θα μιλήσουμε για τη θεραπευτική αντιμετώπιση, πώς δηλαδή θα αντιμετωπίσουμε την πάθηση. Τα πιο κάτω γενικά ισχύουν για όλες τις αρθρώσεις του ανθρώπινου σώματος. Αντικειμενικός μας στόχος στη θεραπεία είναι:

- Ανακούφιση από τον πόνο.
- Διατήρηση της καλής λειτουργίας και κινητικότητα της άρθρωσης.
- Προφύλαξη από παραμορφώσεις και
- Διόρθωση των παραμορφώσεων που πιθανώς να εμφανισθούν κατά την εξέλιξη της πάθησης.

A) Συντηρητική θεραπεία

Στο αρχικό στάδιο η αντιμετώπιση είναι συντηρητική, δηλαδή δεν καταφεύγουμε σε χειρουργική επέμβαση. Στο διάστημα αυτό έχουν θέση η φαρμακευτική αγωγή και η φυσικοθεραπεία. Τα φάρμακα που χορηγούμε είναι τα αντιφλεγμονώδη και τέτοια κυκλοφορούν πολλά και συνεχώς εμφανίζονται καινούρια. Χρειάζεται ιδιαίτερη προσοχή, διότι τα σκεύασματά αυτά μπορεί να ερεθίσουν το βλεννογόνο του στομάχου. Σ' αυτές τις περιπτώσεις μπορούμε να χορηγήσουμε υπόθετα, αν και αυτά δεν είναι τελείως ακίνδυνα. Η χορήγηση των αντιφλεγμονωδών φαρμάκων πρέπει να είναι προσεκτική, να δίδονται όταν υπάρχει πραγματική ανάγκη υπό ιατρική παρακολούθηση και να διακόπτονται αμέσως όταν εμφανισθούν παρενέργειες ή επιπλοκές. Κατά την διάρκεια της φαρμακευτικής αγωγής και εφόσον τα συμπτώματα είναι ενοχλητικά, συνιστάται η μη φόρτιση του κάτω άκρου, ανάπαυση, περιορισμός των κινήσεων και γενικά της δραστηριότητας του ατόμου μέχρι να υποχωρήσουν τα συμπτώματα.

Η φυσικοθεραπεία από ειδικούς φυσικοθεραπευτές προσφέρει σημαντική βοήθεια και ανακούφιση στους ασθενείς μας. Με διάφορα μέσα θεραπευτικά (θερμά επιθέματα, υπερήχους, διαθερμίες, μικροκύματα κ.λπ.) ή ασκήσεις βελτιώνει το μυϊκό σπασμό, δρα ευεργετικά στην κινητικότητα της άρθρωσης και γενικά στην λειτουργία του άκρου.

Η έγχυση κορτιζόνης στην πάσχουσα άρθρωση έχει περιορισθεί πολύ τα τελευταία χρόνια. Η γνώμη μας είναι ότι πρέπει να αποφεύγεται, στα νεαρά άτομα η χορήγησή της είναι ανεπίτρεπτη. Μπορεί βέβαια να προκαλεί ελάττωση ή πρόσκαιρη εξάλειψη του πόνου, η επίδραση της όμως στον αρθρικό χόνδρο είναι εξαιρετικά βλαβερή.

B) Χειρουργική θεραπεία.

Όταν οι αρθριτικές αλλοιώσεις είναι μετρίου βαθμού, είναι δυνατόν να κάνουμε οστεοτομία στην κνήμη και σπανιότερο στο μηρό. Η οστεοτομία αυτή δρα μηχανικά και βιολογικά και προσφέρει καλό αποτέλεσμα για χρονικό διάστημα το οποίο δεν μπορούμε να καθορίσουμε επακριβώς, συνήθως όμως είναι αρκετά χρόνια. Σ' αυτές τις περιπτώσεις με τις μέτριες αρθριτικές βλάβες είναι δυνατόν να εφαρμοσθεί επίσης καθαρισμός και έκπλυση της άρθρωσης με την βοήθεια του αρθροσκοπίου (αρθροσκοπικό debridement).

Όταν οι βλάβες είναι μεγάλες και προχωρημένη η καταστροφή της άρθρωσης, ο πόνος είναι έντονος και η λειτουργική ανικανότητα σημαντική κάνουμε την ολική αρθροπλαστική. Αυτή είναι μί αεπανάσταση στη χειρουργική, εφαρμόζεται αρκετά χρόνια με πολύ καλά αποτελέσματα και καλό είναι να χρησιμοποιείται σε άτομα 65 ετών και άνω. Στην επέμβαση αυτή τα κατεστραμμένα τμήματα της άρθρωσης αφαιρούνται και στη θέση τους, το γόνατο π.χ. τοποθετείται η πρόθεση, η οποία αποτελείται από δύο μεταλλικά τμήματα και ένα πλαστικό που εφαρμόζεται μεταξύ των δύο μετάλλων. Ο χειρουργημένος επανέρχεται βαθμιαία στις προηγούμενες καθημερινές δραστηριότητες και συνήθως είναι ευχαριστημένος και απόλυτα ικανοποιημένος από το τελικό αποτέλεσμα.

Τελειώνοντας θέλω να τονίσω ότι η αρθρίτιδα είναι μία πάθηση η οποία θέλει ιδιαίτερη προσοχή και φροντίδα, έγκαιρη και προσεκτική αγωγή για να πετύχουμε το καλύτερο δυνατό θεραπευτικό αποτέλεσμα. Η κακή ή παραμελημένη αντιμετώπιση έχουν σαν επακόλουθο τη σοβαρή ανικανότητα, η οποία συνοδεύει τον ασθενή σ' όλη του τη ζωή.

ΑΥΤΟΙ ΠΟΥ ΔΕΝ ΜΑΣ ΞΕΧΝΟΥΝ

	€		€
716 Καψιμάλη - Αντωνίου Κ. Μαρία	20	731 Κυριάκη Μάρθα Αθ.	10
717 Γεωργίου Νάκος & Τίμη στη μνήμη Ν. Βλάχου	30	732 Κυριάκης Αθανάσιος Παναγ. στη μνήμη των γονέων του	10
718 Λιανού Λευτέρης & Βαγγελίτσα στη μνήμη Νικολάου Βλάχου	30	734 Μαρία Δ. Κόλλια στη μνήμη του συζύγου της Δημητρίου (Καραμήτρου)	50
719 Κατσανιώτης Κ. Ηλίας (ΗΠΑ)	75	735 Μαλεβίτση Μαριάννα του Αθανασίου	50
720 Τζαμτζή Βούλα & Νίκος στη μνήμη συζύγου και πατέρα τους Ανδρέα Τζαμτζή	50	736 Τσιρώνης Βασίλειος του Στεργίου	20
721 Τζαμτζής Παναγιώτης & Φλωράτου Δώρα στη μνήμη του πατέρα τους Α. Τζαμτζή	50	737 Τσιρώνη Ανθούλα του Στεργίου	10
722 Μεμένιος Ηλίας του Παναγ.	10	738 Στρατούλη-Τσιρώνη Ιωάννα	10
723 Καραϊσκου - Μεμένιου Αθανασία	10	739 Τσιρώνη Ανθούλα & Στρατούλη Ιωάννα στη μνήμη των γονέων & της νύφης τους Ελένης	10
724 Στη μνήμη Δημητρίου & Ελένης Κόλλια (Αστ/κού Δ/ντή) προσέφερε φιλ.;	100	740 Δανιήλ Θεοδοσία	10
725 Ανδριτσόπουλος Παναγ. (Θεσ/νίκη)	20	741 Τούμπας Ιωάννης Κ.	12
726 Τσολάνας Τριαντάφυλλος	10	743 Παπαδοπούλου Γιούλα του Μιχ.	10
727 Παναγιωτοπούλου Ευθυμία (Ξυλικοί)	20	744 Κουφού Χρυσ. στη μνήμη του συζ. Γεωργίου	20
728 Δήμου Παναγιού στη μνήμη του συζύγου της Γεωργίου Δήμου	15	745 Αντωνίου Νικόλαος του Κ.	20
729 Γρηγοροπούλου Βούλα στη μνήμη Ν. Βλάχου	10	747 Μαρίτσα Κόλλια στη μνήμη του συζύγου της Γ. Κόλλια	30
730 Κωστούρου Ντίνα (Αλεξ/λη) στη μνήμη συζύγου της Ιωάννη και πεθερικών της	15	748 Κατσανιώτης Ηλίας Κ. (ΗΠΑ) στη μνήμη Ευγενίας χήρας Γ. Κατσανιώτη (θείας Νένας)	100
		751 Παπανικολάου Παναγιώτης (Λειβαδιά)	20

15.6.1955: Ο Παναγιώτης Μεμένιος με τη σύζυγό του Γεωργία και στη μέση η μάνα του Παν. Αθαν. Κόλλια (Καλοθανάσαινα).
Τη φωτογραφία μας έστειλε ο γιός του Ηλίας.

ΜΑΡΙΟΣ ΠΟΛΥΧΡΟΝΙΑΔΗΣ

Στη γνωστή Γκαλερί της Αθήνας, «Περίτεχνον» επί της πλατείας Βικτωρίας, παρουσίασε τις τελευταίες καλλιτεχνικές δημιουργίες του. Ο Μάριος είναι συγχωριανός μας γιος της Καίτης Δανιήλ και του Στέλιου Πολυχρονιάδη. Μας εντυπώσισε με τα πρωτότυπα εκθέματα ζωγραφικής του αλλά και τις περίτεχνες εικαστικές του κατασκευές. Η ζωγραφική του Μάριου αρθρώνει ένα γεωμετρικό λόγο σύνθεσης και ανάλυσης που αγγίζει τα όρια της ποίησης.

Η αλληγορία, η μυθοπλασία, η αρμονία και ο συμβολισμός συνάδουν μια πανδαισία χρωμάτων αλλά και συναισθημάτων. Ο Μάριος με το ταλέντο του προσδίδει ομορφιά στο αρχιτεκτονικό πεδίο της φαντασίας. Η έμπνευσή του είναι το λυχνάρι που φωτίζει τον ερεβώδη και αλλόκοτο κόσμο του επέκεινα.

Τέλος η τεχνική του καθιστά την υπέρβαση σε αναγκαιότητα, αλλά και την έκσταση του ονείρου σε νοητική και φυσική λειτουργία, όλα αυτά συναντούν την τέχνη που αποθεώνει το δημιουργό της. Μάριε συγχαρητήρια. (Η έκθεση λειτούργησε από 1η έως 20 Νοεμβρίου 2004).

Θεοφάνης Λευκαδίτης

Το Μάξιμα των άγριων χόρτων

Η εποχή μαζέματος ενός άγριου χόρτου εξαρτάται από τον κύκλο βλάστησής του. Άλλα χόρτα φυτρώνουν νωρίς ή αργά την άνοιξη (βολβοί, βλίτα, τσουκνίδα) και άλλα από το φθινόπωρο (ζοχοί, λάπαθα, ραδίκια, ταραξάκο). Αν μας ενδιαφέρουν οι τρυφεροί βλαστοί και τα φύλλα τους, είναι ευκαιρία να εξορμήσουμε, για να μαζέψουμε μετά από καλή χειμωνιάτικη βροχή ή την άνοιξη, πριν προλάβουν ν' ανθίσουν. μερικές προφυλάξεις είναι, όμως, απαραίτητες:

Μαζεύουμε χόρτα από απόμερα, κατά το δυνατόν, μέρη. Τα χόρτα που βρίσκονται στις παρυφές δρόμων, σε αυλάκια αποστράγγισης, σε καλλιεργημένα χωράφια ή βοσκότοπους μπορεί να έχουν μολυνθεί από καυσαέρια, φυτοφάρμακα, λιπάσματα, απορρίμματα ζώων και η δηλητηρίασή μας ή η μόλυνσή μας με εχινόκοκκο να είναι αναπόφευκτη.

Ένας στοιχειώδης εξοπλισμός είναι απαραίτητος. Μαζί με το κοφτερό μαχαίρι είναι απαραίτητη και μια σακούλα, όπου θα τα βάλουμε. Παλιά, οι νοικοκυρές φορούσαν μια βαμβακερή ποδιά, όπου έβαζαν τα χόρτα που μάζευαν. Έτσι, τα χόρτα αερίζονταν και δεν «άναβαν», μέχρι να φτάσουν στο σπίτι. Οι πλαστικές σακούλες, που συνηθίζονται σήμερα, επιτρέπουν στη θερμοκρασία να ανεβεί και να διατηρηθεί η υγρασία που περιέχουν τα χόρτα μέσα στη σακούλα, με αποτέλεσμα, να αναπτύσσονται οι πανταχού παρόντες μικροοργανισμοί, και τα χόρτα να σαπίζουν. Μια σακούλα από λινάτσα ή βαμβακερό ύφασμα είναι ό,τι χρειάζεται για να βάλουμε τα χόρτα.

Τα φυτά παράγουν τα θρεπτικά τους στοιχεία στα υπέργια τμήματά τους και τα αποθησαυρίζουν στα υπόγεια. Αν θα μαζέψετε φύλλα και βλαστάρια, η καλύτερη ώρα είναι το απόγευμα, ενώ για τα άνθη και τους καρπούς είναι το πρωί, ώστε να προλάβετε τη μετακίνηση των θρεπτικών στοιχείων προς τις ρίζες. Οι ρίζες μαζεύονται τέλη καλοκαιριού με φθινόπωρο. Τα μεγαλύτερα φύλλα και οι παχύτεροι βλαστοί έχουν μεγαλύτερη ποσότητα θρεπτικών στοιχείων, το πρόβλημα όμως είναι ότι είναι σκληρότερα, δύσπεπτα και θέλουν περισσότερο βράσιμο, που καταστρέφει πολλά από τα συστατικά τους. (Από το βιβλίο του γεωπόνου Θανάση Παπούλια «Τα Άγρια Χόρτα του Βουνού και του Κάμπου» εκδόσεις Ψύχαλος)

ΦΩΤΟ: ΣΤΡΑΤΟΣ ΑΚΤΩΝ

Η Σοφία Καλτσά ...επί το έργον!

Οι αλησμόνητοι Γεώργιος Ταξ. Κόλλιας, καθηγητής Πανεπιστημίου (βυζαντινολόγος), ο γιατρός Ηλίας Κατσανιώτης (στο μέσον) και ο Χαράλαμπος Ταξιάρχου Κόλλιας, δ/ντής του Δήμου Αθηναίων.

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΚΑΛΟΣΚΟΠΙΤΩΝ
ΠΑΡΝΑΣΣΙΔΟΣ
«Η ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΣ»
ΠΕΙΡΑΙΩΣ 4 (ΠΛ. ΟΜΟΝΟΙΑΣ)
10431 - ΤΗΛ.: 210-5238.156

Αθήνα, 17-12-2004

**ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ
ΣΕ ΕΤΗΣΙΑ ΤΑΚΤΙΚΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ**

Αγαπητοί χωριανοί και φίλοι,

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συνδέσμου μας σας προσκαλεί στην Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση, που θα γίνει στις **16 Ιανουαρίου 2005, ημέρα Κυριακή** και ώρα 09:00 π.μ. στο Ξενοδοχείο «NOVOTEL» (Μυχ. Βόδα-Μακεδονίας - Πλατ. Βάθη - Αθήνα), με τα κάτωθι θέματα:

- Απολογισμός πεπραγμένων έτους 2004
- Έκθεση Εξελεγκτικής Επιτροπής
- Έγκριση απολογισμού και δραστηριοτήτων του Διοικητικού Συμβουλίου
- Ανακοινώσεις και συζήτηση επί διαφόρων θεμάτων, που ενδιαφέρουν το Σύνδεσμο και το χωριό μας.

Η Γενική Συνέλευση θα κλείσει με την κοπή της πρωτοχρονιάτικης πίτας.

Το Διοικητικό Συμβούλιο καλεί όλους τους συγχωριανούς να παρευρεθούν στη Γενική Συνέλευση.

Επίσης, το Διοικητικό Συμβούλιο σας ανακοινώνει ότι η ετήσια χοροεσπερίδα του Συνδέσμου μας θα πραγματοποιηθεί σε πολυτελή αίθουσα του Ξενοδοχείου «NOVOTEL» επί των οδών Μ.Βόδα και Μακεδονίας (Πλατεία Βάθη), ημέρα **Σάββατο, 19 ΜΑΡΤΙΟΥ 2005** και ώρα 9^η βραδινή.

Ελπίζουμε να μην απουσιάσει κανείς.

Για το Διοικητικό Συμβούλιο

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

[Υπογραφή]
ΚΩΝ. Ι. ΤΟΥΜΠΑΣ

Ο ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

[Υπογραφή]
ΛΑΜΠ. ΑΧΑΛΑΑΣ

ΩΡΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ: Το γραφείο του Τοπικού μας Συμβουλίου θα είναι ανοιχτό το πρωί 9-1 μ.μ. και απόγευμα 5-7.

Τηλ. και φαξ: 22650 61205, κινητό προέδρου: 6946405723

παλιά φωτογραφία

Ο Ευθύμιος Κατσανιώτης με τους τρεις γιούς του
Ευθύμιο, Ηλία και Κώστα.

Μας την έστειλε η Καίτη Κατσανιώτη.

“Η ΚΟΥΚΟΥΒΙΣΤΑ” Τριμηνιαία Εφημερίδα Ιδιοκτησία: Σύνδεσμος Καλοσκοπιτών Παρνασσίδας “Η ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΣ”

(Υπεύθυνος σύμφωνα με το Νόμο-Εκδότης: Κων/νος Τούμπας, Πρόεδρος Διοικ. Συμβουλίου)

Πειραιώς 4 • Αθήνα • 104 31 • τηλ. & φαξ: 210 52.38.158

ΗΛ. Σελιδοποίηση - Εκτύπωση - Βιβλιοδεσία
ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΣ ΑΒΕΕ ΓΡΑΦΙΚΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
Μ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ 24 • ΤΗΛ. 5227552

ΛΑΘΟΣ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ

Σε προηγούμενο δελτίο μας, τεύχος 125, Δεκέμβριος 2002 σελ. 500, ο δαίμων του τυπογραφείου προκάλεσε ένα σημαντικό λάθος.

Στα κοινωνικά στη θέση της αγγελίας του γάμου της Συλιάνης Παπαδοπούλου τυπώθηκε η φωτογραφία από το γάμο της Γιάννας Τούμπα.

Ζητάμε συγγνώμη από τις δύο νεόνυμφες για το λάθος το οποίο ευτυχώς το αντιμετώπισαν με κατανόηση τόσο η Συλιάννα όσο και η Γιάννα